

bron 1

Een voorstel van een minister (1896):

Iemand mag stemmen als hij ten minste aan één van de volgende voorwaarden voldoet: het betalen van belastingen, het bezitten van spaargeld, het hebben van bepaalde diploma's, het bezitten van een woning of het verdienen van een bepaald loon.

bron 2

Uitslag van een onderzoek naar woningen in Amsterdam (1897-1900):

aantal kamers in een woning:	woningen met gebreken:	toiletaansluiting op het riool:
1 kamer 37%	vocht 35%	niet aangesloten 54%
2 kamers 26%	stank 24%	aangesloten 46%
3 kamers 21%	rook 22%	

bron 3

Een politieke prent over armoede in een arbeidersgezin (1910):

Dilemma.

„Hij zou misschien nog leven, als hij niet zoo hard had moeten werken. Maar als hij niet zoo hard had gewerkt, had hij niet kunnen leven.”

Toelichting

Bovenaan staat: dilemma (= een moeilijke keuze).

Onderaan staat: “Hij zou misschien nog leven, als hij niet zo hard had moeten werken. Maar als hij niet zo hard had gewerkt, had hij niet kunnen leven.”

Op de achtergrond ligt haar echtgenoot dood op bed.

bron 4

Een oproep voor een demonstratie (1912):

**Sociaal-Democratische Arbeiders-Partij
in Nederland**

Op Rode Dinsdag

gaan alle georganiseerde arbeiders naar Den Haag
om te demonstreren voor onze belangrijkste eis.

onze eis is .....

Kom op voor de verovering van dit onmisbare
politieke wapen in de klassenstrijd!

bron 5

Een spotprent over de onderlinge strijd om Afrika en Azië rond 1885:

Toelichting

De persoon links stelt Duitsland voor, in het midden Groot-Brittannië en rechts Rusland. Ze hebben alle drie een zak bij zich waar ze al graaiend en hebberig Afrikaanse en Aziatische landen in stoppen (een *bag* is een zak).